

گزارشی از اولین مرکز رشد فناوری های فرهنگی در مشهد تولد تا بلوغ ایده های نو

خیز مدیریت شهری به سمت مراکز رشد

امروزه هر شهر کشور متناسب با مسائل شهری خود اقدام به ایجاد مراکز رشدی نموده است یا برنامه آتی برای آن دارد، به طور نمونه آذر ماه ۹۳ معاون برنامه ریزی و پژوهش و فناوری اطلاعات شهرداری اصفهان اعلام کرد که شهرداری اصفهان در راستای تحقق رشد دانش محور در خصوص تشویق و توسعه شرکت های دانش بنیان، در مرحله تعاملات و مذاکرات لازم با شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان جهت تأسیس مرکز رشد تخصصی مدیریت شهری است. آبان ماه ۹۳ نیز معاون توانمندسازی و مشارکت های اجتماعی سازمان رفاه، خدمات و مشارکت های اجتماعی شهرداری تهران از راه اندازی شش مرکز رشد برای حمایت از کارآفرینان حوزه خدمات شهری تا پایان سال خبر داد. وی خاطرنشان کرده است که در گام اول مراکز رشد در حوزه عمومی و در گام بعدی در حوزه های تخصصی خدمات شهری ایده های ارائه شده را ارزیابی و از آن ها حمایت می کند تا شرایط برای کارآفرینان نوپا فراهم شود.

نخستین مرکز رشد فناوری های فرهنگی و زیارت کشور

در مشهد نیز با توجه به محوریت زیارت امام رضا (ع)، نخستین مرکز رشد فناوری های فرهنگی و زیارت کشور اواخر سال ۹۲ در پارک علم و فناوری خراسان راه اندازی شد، این مرکز با حمایت شهرداری مشهد در صدد است که فناوری های فرهنگی را با مبحث زیارت عجین و همراه کرده و در زمینه معرفی کالاهای فرهنگی به عنوان سوغات این شهر فعالیت کند.

مهدی یک پسر عضو اتاق فکر این مرکز رشد به ما می گوید: «این مرکز باهدف پیگیری و توسعه فناوری های نرم متناسب با زیارت راه افتاده است» توضیحات وی پاسخی به همان سؤال است که مراکز رشد در ارتباط دانشگاه و مدیریت شهری چه جایگاهی دارد، یک پسر معتقد است: «چرخه علم تا تولید چند نقطه دارد، یک نقطه اش دانشگاه هاست، دانشگاه ها محل تولید علم اند و جایگاهشان بایستی حفظ و رعایت شود، یک چرخه دیگر پارک ها و مراکز رشدند که وظیفه تبدیل دانش به ثروت را دارند که به آن فناوری می گوئیم، سپس بازارهای مصرف را داریم و نقطه آخر مصرف کننده است؛ ما همیشه از دانشگاه این دومی را می خواستیم و شعار می دادیم رابطه صنعت و دانشگاه در حالی که زبان دانشگاهی زبان تولید علم است نه تولید محصول و خدمات و بایستی حلقه ای بین آن می بود.»

وی ادامه می دهد: «فناوری یعنی تبدیل کردن دانش به ثروت و کارآفرینی، این ثروت می تواند ثروت اجتماعی یا ثروت اقتصادی یا سیاسی باشد که برای یک نظام پشتوانه است.» تا چند سال پیش به این موضوعات توجهی نشده بود اما امروزه صنایع فرهنگی در شهرهایی مثل مشهد، تهران و قم بسیار طرح شده است که نشان دهنده ظرفیت گفتمانی آن است. به گفته عضو هیئت امنای مرکز رشد فناوری های فرهنگی و زیارت، طرح کمی و کیفی زیارت باعث شد تا با شهرداری مشهد یک توافق نامه ای امضا کنند که شهرداری مشهد به عنوان

مهدی پناهی | امروزه با توسعه شهرها،

مسائل شهری پیچیده و گسترده تر از همیشه شده است اما آیا مدیریت شهری به تنهایی می تواند از پس این پیچیدگی برآید؟ در گذشته و چه بسا در زمان حال نیز، هرگاه مدیریت شهری در مواجهه با حل مسائل شهری با شکست مواجه می شده، توپ را در زمین نبود متخصصان و دانشگاه انداخته است و در مقابل دانشگاه نیز از عدم استقبال مدیریت شهری از طرح هایش سخن می گوید. همه این ها در حالی است که واژگانی همچون پژوهش، حمایت از پایان نامه های دانشگاهی، کاربردی شدن پایان نامه ها، علمی شدن پروژه ها و غیره از زبان دو طرف بیان گردیده اما همچنان داستان نبود ارتباط دانشگاه و صنعت ادامه دارد و همه مسئولین در همین بازی ارتباط دانشگاه و صنعت (که مدیریت شهری نیز در این دایره می گنجد) مشغول اند. هر چند این مسئله، موضوعی قابل تأمل است اما تکرار آن بدون اقدام مؤثر سبب بی اهمیت جلوه دادن آن شده، در حال حاضر نیز با تأکید رهبر انقلاب بر محور قرار دادن دانش در عرصه های اجرایی کشور ادبیات دانش بنیان نیز به سایر واژگان این عرصه اضافه شده است.

این رویکرد سبب توجه و گسترش بیشتر شرکت های دانش بنیان و به طبع آن ایجاد مراکز رشد شده است، اما همان سؤال اساسی مطرح است که مراکز رشد چه جایگاهی در ارتباط بین دانشگاه و جامعه دارند؟ «مرکز رشد» مرکزی است تحت مدیریت متخصصین حرفه ای که با ارائه خدمات حمایتی از ایجاد و توسعه حرفه های جدید توسط کارآفرینان پشتیبانی می کند؛ مزیته که این نوع کارآفرینی برای شهرها دارد، حل مسائل پیچیده مدیریت شهری است.